

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ"

II Всеукраїнська науково-практична конференція

ЖУРНАЛІСТИКА ТА СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ
в контексті становлення
громадянського суспільства в Україні та світі:
виклики, тенденції, перспективи

15 березня 2024

Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет журналістики

ЖУРНАЛІСТИКА ТА СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ В КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ І В СВІТІ: ВИКЛИКИ, ТЕНДЕНЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали

II Всеукраїнської науково-практичної конференції

(Одеса, Національний університет «Одеська юридична академія»,
15 березня 2024 року)

Одеса 2024

Відповідальний за випуск:

Скалацька Олена Віталіївна

– доктор філософських наук, доцент, декан факультету журналістики
Національного університету «Одеська юридична академія»

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції [наук. ред.
В.Колкутіна, упоряд. Ю.Грушевська]. Одеса: Національний університет
«Одеська юридична академія», 2024. 151 с.

Матеріали конференції присвячені визначенню перспективних напрямів
досліджень журналістики й соціальних комунікацій.

Призначається для науковців і викладачів у галузі соціальних комунікацій, а
також аспірантів, студентів і широкого кола читачів.

Матеріали публікуються в авторській редакції.

ЗМІСТ

Андрейченко Марія	
РОЗРОБКА КОНЦЕПЦІЇ І СТВОРЕННЯ АВТОРСЬКОЇ РАДІОПРОГРАМИ ПРО ПЕРЕБІГ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПОРАНЕНИХ БІЙЦІВ «ОДУЖАННЯ ЗАХИСНИКАМ!».....	7
Архангельська Марія	
ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ КОНЦЕПЦІЇ І СТВОРЕННЯ ЛОНГРІДУ НА ТЕМУ «ЗЕРНОВА УГОДА І ОДЕСА».....	9
Березовська Наталя	
ПИТАННЯ АКТУАЛЬНОСТІ ІСНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ВІЙСЬКОВОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ.....	12
Борисевич Анна	
СТВОРЕННЯ РЕКЛАМНОЇ КАМПАНІЇ ПРОСУВАННЯ КІНОТЕАТРУ (НА ПРИКЛАДІ СІНЕМАПАРКУ).....	15
Буханова Владислава	
ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ СЕГМЕНТАЦІЇ РИНКУ НА ОСНОВІ ТИПІВ САМОВИЗНАЧЕННЯ.....	20
Гаврилова Регіна	
РОЗРОБКА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОЄКТУ ДЛЯ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ «ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ – ЗДОРОВЕ ЖИТТЯ».....	23
Глушко Катерина	
РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО ПОДКАСТ-РИНКУ: ПЕРЕШКОДИ ТА МОЖЛИВОСТІ..	28
Грубська Дарія	
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРОВАНИХ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ	31
Гаврилова Яна, Клименко Наталя	
МОВНИЙ УПЛИВ У ЗМІ (СТРАТЕГІЇ І ТАКТИКИ)	35
Данько Діана	
КОНЦЕПЦІЯ ЖУРНАЛУ НА ЕКОЛОГІЧНУ ТЕМАТИКУ ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕКО-ОБІЗНАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ	38
Каплінська Анна	
«УКРАЇНСЬКА TRAVEL ЖУРНАЛІСТИКА»	43
Карагяур Алефтіна	
СТВОРЕННЯ РАДІОПЕРЕДАЧІ НА ТЕМУ СУЧАСНОЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ «К-РОП ВІД ПОЧАТКУ ДО СЬОГОДЕННЯ».....	47
Ковра Дар'я	

Данько Діана

КОНЦЕПЦІЯ ЖУРНАЛУ НА ЕКОЛОГІЧНУ ТЕМАТИКУ ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕКО-ОБІЗНАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ

Статтю присвячено дослідженню та аналізу особливостей друкованої преси на екологічну тематику та пошуку нового підходу до подачі матеріалів у цій темі. Мета журналіста даної сфери полягає в правильній подачі інформації, але не нехтуючи тим, що вона має бути не лише правдива, а ще й зрозуміла для читача. Створення журналу на екологічну тематику є важливим кроком у напрямку підвищення обізнаності населення про такі проблеми. Саме завдяки ЗМІ як способу донесення важливої інформації до широкого загалу, можна формувати еко-думку та правильне світосприйняття навколишнього довкілля.

Ключові слова: друкована преса, екологія, екологічна журналістика, еко-обізнаність, журнал, навколишнє середовище, світогляд.

The article is devoted to the research and analysis of the peculiarities of the printed press on environmental topics and the search for a new approach to presenting materials on this topic. The goal of a journalist in this field is to present information correctly. Not neglecting the fact that it should be not only true, but also understandable for the reader. Creation of a magazine on environmental topics is an important step in the direction of raising public awareness of such problems. Thanks to mass media as a way of transmitting important information to the general public, it is possible to form an eco-opinion and a correct worldview of the surrounding environment.

Keywords: print press, ecology, environmental journalism, eco-awareness, magazine, environment, outlook.

Постановка проблеми. Актуальність теми полягає в тому, що сьогодні забруднення навколишнього середовища є однією з найактуальніших проблем сучасності. Це негативно впливає на стан здоров'я людей, тварин, рослин, а також на екосистему в цілому. Проте дотепер не так багато видавництв можна віднайти, котрі звертали б увагу на екологічну проблематику. Окрім того, найбільша проблема полягає в тому, що на відміну від англомовних, велика кількість українських друкованих видань зосереджена на вузькій спеціалізації та формує наукові знання для

максимально обмеженого кола осіб. Як можна зауважити, більшість проаналізованих журналів створюються на базі різних вищих навчальних закладів, метою яких є співпраця з іншими подібного роду структурами та закладами. Їхньою метою є не поширювати важливу інформацію для народу простими, доступними словами, а збирати науковий осередок, де буде накопичено наукову базу знань. Тому варто розглянути такий спосіб, який би розповідав про певну проблему з усіх боків, з експертними думками; але, найголовніше, аби це було написано простою мовою, яку зрозуміє пересічний громадянин, а не доктор чи студент певної галузі науки.

Матеріалом дослідження слугують українські та іноземні журнали, що висвітлюють різнопланову екологічну тематику. У наведених прикладах буде звернено увагу на їхні особливості та завдяки цьому сформовано думку щодо способу впливу екологічних журналів на світогляд людини.

Виклад основного матеріалу. Якщо розглядати роботу журналіста з точки зору викладу матеріалу, що стосується екології та наук, що межують з нею, то науковці навіть виокремлюють її як вид, що має назву «екологічна журналістика». На думку науковиці Т. С. Шинкар: «Екологічна журналістика – це жанр журналістики, що передбачає широке висвітлення екологічних питань як глобального, так і регіонального значення, предметною галуззю якого є збір, аналіз і розповсюдження інформації, що стосується поточних подій, тенденцій і проблем, пов'язаних із довкіллям, з яким постійно взаємодіє людина». [4; с. 202]

Робота еко-журналіста – це велика відповідальність перед суспільством, адже це не лише інформативний текст, у якому наведено найпростіші факти, а ґрунтовна праця, яка межує з наукою. Важливо розуміти, що такого роду інформація має бути безумовно якісною та перевіреною, «оскільки висвітлення недостовірної чи перекрученої інформації у мас-медіа може спричинити серйозні кризові ситуації у місцях виникнення проблем із навколишнім середовищем». [3; с. 45] Окрім цього, така інформація має властивість дезорієнтовувати населення, залякувати чи

відвертати його увагу від більш нагальних питань. Інколи, це може навіть стати причиною виникнення соціальної напруженості та позбавити населення бажання чи можливості реалізувати свої права щодо вирішення екологічно значущих рішень.

О. О. Беляков у своїй науковій роботі визначає, що «у зв'язку з умовами та специфікою роботи журналіста існують певні проблеми в роботі над екологічним матеріалом». [1; с. 2] Ці проблеми існують не лише серед осередку журналістів нашої країни, а майже всюди, де відсоток зацікавленості населення сягає малих показників. Наприклад, це може бути дефіцит газетної площі, коштів на її створення та просування; залежність від рекламодавців, власників ЗМІ; політична цензура.

Провівши моніторинг журналів на екологічну тематику, можна виокремити певну закономірність: здебільшого вони є платформою для поширення інформації про екологічні проблеми, їх причини та наслідки, а також про можливі шляхи їх вирішення. Такі журнали можуть бути адресовані широкому загалу, включаючи як молодь, так і дорослих.

Наприклад, журнал «Екологія. Право. Людина», що видається у Львові, ділиться своїми доробками на екологічну тему завдяки саме друкованій пресі та поширює думку пронебайдужість до стану довкілля в Україні та за її межами, а також розповідають про всі ті ризики, загрози та небезпеки, які несе з собою погіршення стану навколишнього середовища. Їх робота спрямована на боротьбу з бездіяльністю щодо глобальних екологічних проблем, закликаючи й інших доєднуватися до цього та разом впливати на стан навколишнього світу.[2]

Ще одне з видань, «Nature Ecology & Evolution» («Екологія природи та еволюція») — щомісячний іноземний рецензований науковий журнал видавництва Nature Portfolio, який охоплює всі аспекти досліджень екології та еволюційної біології. Його автори зацікавлені в розкритті спектру екологічної та еволюційної біології, що охоплює підходи на молекулярному, організмовому, популяційному та екосистемному рівнях. «Nature Ecology &

Evolution» є місцем, де всі науковці, які цікавляться різноманітними аспектами життя, можуть зібратися разом, щоб дізнатися про найбільш досягнуті та значні досягнення в галузі та обговорити актуальні питання. [5]

Підсумовуючи результати аналізу видань, можна з'ясувати, що журнали на екологічну тематику діють у декількох важливих напрямках:

- підвищення еко-обізнаності;
- пропаганда екологічно відповідальної поведінки;
- стимулювання екологічної активності;
- створення платформи для екологічного діалогу з пересічними

читачами, експертами, науковцями.

Журнали на екологічну тематику можуть бути ефективним інструментом для підвищення еко-обізнаності населення завдяки публікації актуальних статей, інтерв'ю з експертами, порад та іншої інформації. І саме на це слід звертати увагу авторам (журналістам), котрі працюють у такому напрямку.

Висновки. Було проаналізовано та виділено важливі чинники розвитку «екологічної журналістики» та в наведених прикладах звернено увагу на їхні особливості. Завдяки цьому сформовано думку щодо впливу екологічних журналів на світогляд людини. Екологічні журнали можуть бути цінним та важливим ресурсом для людей, які прагнуть жити більш еко-свідомим життям. І цього можна досягти саме завдяки якісному контенту, цікавому формату та доступній мові, що в результаті зробить значний внесок у підвищення еко-обізнаності населення та стимулюватиме людей до дії. Створення журналу на екологічну тематику – це не лише можливість поділитися своїми знаннями та ідеями, але й шанс зробити реальний внесок у захист довкілля.

Література

1. Беляков О. О Сучасні проблеми розвитку екологічної журналістики в Україні. 2001. 4 с.
2. Екологія. Право. Людина. URL: <https://epl.org.ua/>

3. Олтаржевський Д. О. Висвітлення екологічної тематики на сторінках сучасної української преси (засади, проблематика, досвід, жанрові форми та мовностилістичні прийоми) : дис...канд. філол. наук. Київ, 2004. 196 с.

4. Шинкар Т.С. Екожурналістика як новий напрям сучасних медіа. Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів. Київ, 2023. 358 с.

5. Nature Ecology & Evolution Journal. URL: <https://www.nature.com/natecolevol/>

Науковий керівник: Колкутіна Вікторія Вікторівна - доктор фіологічних наук, професор, зав. кафедри журналістики Національного університету «Одеська юридична академія»